

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski (przewodniczący)

SSN Jolanta Frańczak

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku B. J.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
o wysokość świadczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 kwietnia 2016 r.,
zażalenia wnioskodawczynie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 18 września 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z dnia 18 września 2015 r. odrzucił skargę kasacyjną B.J. od wyroku tego Sądu z dnia 13 listopada 2014 r., stwierdzając jej niedopuszczalność z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia, którą ustalił na kwotę 488,40 zł, to jest niższą niż 10.000 zł (art. 398² § 1 k.p.c.).

Ubezpieczona zaskarżyła to postanowienie, zarzucając naruszenie art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398² § 1 k.p.c. i wnosząc jednocześnie o rozpoznanie zażalenia w zakresie dotyczącym ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę 488,40 zł.

Żalącą się wniosła o uchylenie postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Apelacyjnemu do ponownego

rozpoznania, a także o sprawdzenie wartości przedmiotu zaskarżenia, ustalonej przez ten Sąd z pominięciem zasad określonych w art. 25 k.p.c. i art. 26 k.p.c. oraz o zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania zażaleniewego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. w sprawach o prawa majątkowe z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna jest niedopuszczalna, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych.

Przepis art. 476 § 2 i 3 k.p.c. wyjaśnia ustawowe pojęcia spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, stanowiąc w § 2 pkt 2, że należą do nich między innymi sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, dotyczących emerytur i rent. Zakres rozpoznania i orzeczenia (przedmiot sporu) w tych sprawach wyznaczony jest zatem w pierwszej kolejności przedmiotem decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych, a w drugim rzędzie przedmiotem postępowania sądowego, określonego zakresem odwołania od decyzji organu rentowego do sądu. Oznacza to, że żądanie niebędące przedmiotem rozpoznania sądu nie może stanowić przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną decydującego o jej dopuszczalności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2008 r., II UZ 4/08, OSNP 2009 nr 11-12, poz. 163 i orzeczenia tam powołane).

Według skarżącej, przedmiotem niniejszej sprawy jest przyznanie emerytury, a zatem dla oceny dopuszczalności skargi kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia nie ma znaczenia. To bliżej nieuzasadnione stanowisko jest oczywiście nietrafne, skoro przedmiotem sporu na etapie postępowania sądowego wynikającego z odwołania ubezpieczonej od decyzji organu rentowego nie było przyznanie emerytury, gdyż kwestia ta została rozstrzygnięta korzystnie dla skarżącej na etapie postępowania przed organem rentowym, ale jedynie różnica pomiędzy wysokością emerytury ustaloną przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji, a zdaniem żalącej się należną w związku z koniecznością doliczenia 36 miesięcy do jej stażu ubezpieczeniowego. W takim przypadku do obliczenia

wartości przedmiotu zaskarżenia stosuje się - z mocy art. 368 § 2 zdanie trzecie w związku z art. 398²¹ k.p.c. - odpowiednio art. 22 k.p.c. i stanowi ona różnicę między wysokością świadczenia wypłacanego (ustalonego) przez organ rentowy, a wysokością świadczenia żądanego przez ubezpieczonego - w skali jednego roku. Stanowisko to jest dominujące i utrwalone w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. między innymi postanowienia: z dnia 21 lipca 2003 r., II UZ 45/03, OSNP 2004 nr 11, poz. 200; z dnia 18 marca 2008 r., II UZ 4/08, OSNP 2009 nr 11-12, poz. 163; z dnia 6 listopada 2008 r., II UZ 48/08, LEX nr 686064; z dnia 24 czerwca 2009 r., II UZ 17/09, LEX nr 519962; z dnia 13 października 2009 r., II UK 234/09, LEX nr 553692; z dnia 27 października 2009 r., II UZ 34/09, LEX nr 574545; z dnia 10 listopada 2010 r., II UZ 30/10, LEX nr 707896; z dnia 17 listopada 2010 r., II UZ 31/10, LEX nr 707897; z dnia 23 listopada 2011 r., III UZ 26/11, LEX nr 1129132; z dnia 5 marca 2014 r., II UZ 12/14, LEX nr 1422166 i orzeczenia w nich powołane).

Sąd Apelacyjny w ten właśnie sposób dokonał obliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia w niniejszej sprawie, wskazując szczegółowo w uzasadnieniu postanowienia na mechanizm tych wyliczeń. Twierdzenie ubezpieczonej, że to wyliczenie jest błędne należy uznać za gołosłowne, bowiem ani w uzasadnieniu zażalenia, ani w toku postępowania przed Sądem Apelacyjnym żaląca się nie wyjaśniła, w jaki sposób dokonała wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę 10.200 zł. Samo twierdzenie, że jej zdaniem, przy doliczeniu do stażu ubezpieczeniowego spornych okresów emerytura wzrosłaby o 850 zł miesięcznie nie jest wystarczające, albowiem powszechnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że obowiązek oznaczenia w postępowaniu kasacyjnym wartości przedmiotu zaskarżenia nie może ograniczać się jedynie do wskazania kwoty przekraczającej kwotę decydującą o dopuszczalności skargi, lecz powinien być rozumiany jako zobowiązanie do wykazania podstaw, na których opiera się wyliczenie, adekwatnych do przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 6 stycznia 2010 r., I UK 289/09, LEX nr 577827, z dnia 6 października 2009 r., II UZ 32/09, LEX nr 574543, z dnia 13 maja 2005 r., I UZ 23/05, OSNP 2005 nr 24, poz. 399, z dnia 13 maja 2005 r., II UZ 25/05, OSNP 2005 nr 23, poz. 383). Określenie, na wezwanie sądu o uzupełnienie braków skargi kasacyjnej, wartości przedmiotu zaskarżenia w sposób arbitralny i

dowolny, bez wykazania, że wartość ta znajduje potwierdzenie w regulacjach prawnych mających zastosowanie w sprawie, nie odpowiada przedstawionym wymaganiom (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2002 r., II UKN 759/00, LEX nr 558320).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).